

Olot a Lausanne

crònica

«Honor», «Solidaritat», «Pau olímpica», «Joc net», «Igualtat», «Cultura i esport» i «Bandera universal» van ésser els set temes escollits per Xavier Carbonell, en compliment de l'encàrrec rebut del Comitè Olímpic Internacional, per realitzar les pintures que decoren la nova sala de conferències de la seu del COI a Lausanne (Suïssa).

Posteriorment, i per completar aquest grup d'obres, va realitzar un retrat del baró Pierre de Coubertin, (1863-1937), que va recuperar el moviment olímpic i va restaurar els Jocs de l'era moderna. L'artista olotí anomena Filosofia Olímpica el conjunt d'aquestes obres, perquè recullen els principis que inspiren, o haurien de fer-ho, aquestes màximes competicions esportives. Precisament en un moment que molts aspectes de l'olimpisme són qüestionats, és important recuperar els orígens i l'autèntic sentit de l'esport, que, malalt dels seus èxits, tal volta necessita d'una reflexió i d'un retrobament amb ell mateix. Les obres de Xavier Carbonell poden ser un referent per a aquest examen de consciència.

La trajectòria artística de Xavier Carbonell es projecta arreu del món, però sempre identificat a Olot, on va veure la llum i on es formà. Totes aquestes obres s'han realitzat materialment al seu estudi del Firal olotí, en som testimonis privilegiats.

A les acaballes de 1997 el COI pren contacte amb Xavier Carbonell per tractar d'aquest encàrrec. El projecte arquitectònic de la nova sala de conferències prenia forma i calia que les aportacions artístiques es

fessin d'acord amb el projecte de l'arquitecte Paul Juillerat. El mes de gener de 1998, un dels projectes realitzats per Xavier Carbonell és escollit pel COI. Des d'aquell moment, i en un termini de sis mesos, l'artista es dedicarà intensament a la realització d'aquest encàrrec.

Les obres seran de gran format. Les quatre primeres relacionades en encetar aquestes ratlles són de 195 x 165 cm; la cinquena («Igualtat») mesura 275 x 165 cm; la sisena («Cultura i esport»), 225 x 165 cm, i la «Bandera olímpica», que presideix el conjunt, 290 x 165 cm. Finalment, el retrat del baró de Coubertin fa 165 x 95 cm.

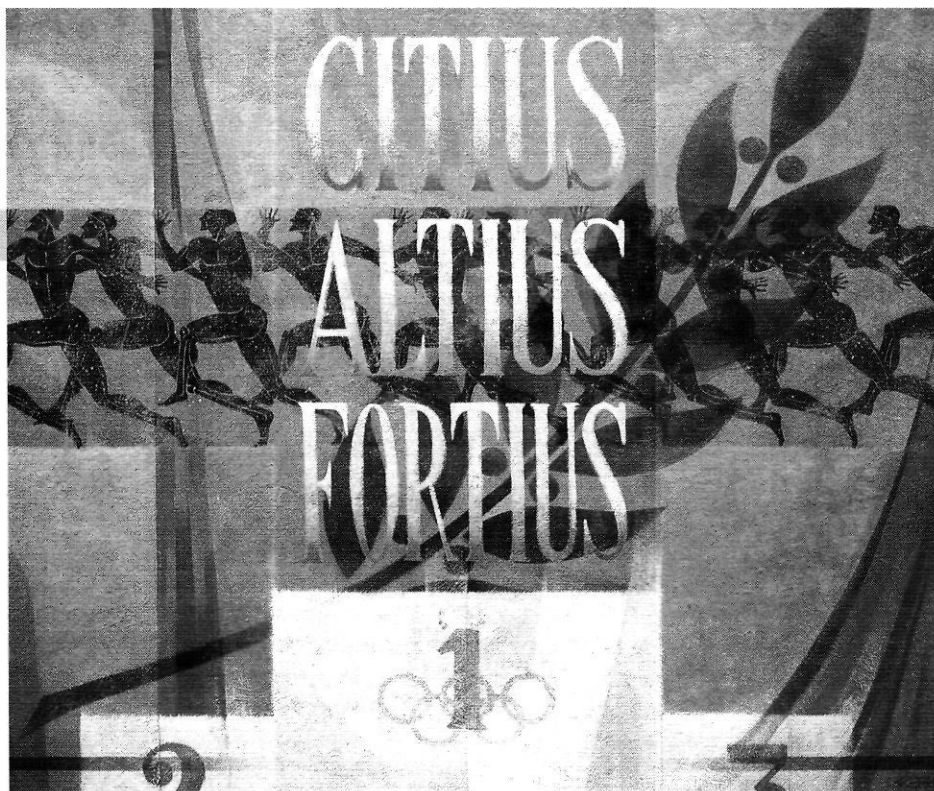
Els temes i els elements que configuren aquest conjunt s'han inspirat en definicions i textos del mateix fundador del moviment olímpic modern. L'honor es correspon a: «Els títols que confereix l'esport no tenen cap valor si són assolits amb la més absoluta lleialtat i un perfecte desinterès» (fragment d'*Oda a l'esport*, 1912). Xavier Carbonell va escollir per a aquest oli el lema clàssic del Jocs antics: «*Citius, altius, fortius*» i igualment elements de l'art grec. La solidaritat olímpica s'inspira en la frase: «La vida és solidària perquè la competició és solidària» (*La novel·la d'una adhesió*, 1902). Carbonell pinta dos esportistes de races diferents que junts aixequen la torxa, mentre, de fons, es veu el lliurament del testimoni de les curses: «Esport, tu ets la pau!» (*Oda a l'esport*, 1912), amb aquesta frase de rerefons, Carbonell escollí per a aquesta obra temes simbòlics, el colom i les anelles olímpiques que

«Pierre de Coubertin»,
oli sobre tela de Xavier Carbonell.

dominen la mateixa seu del COI. En la pintura dedicada al «Joc net», Carbonell torna als elements clàssics (el llorer dels guanyadors) i a les pintures hel·lèniques.

En els olis de gran format, Carbonell simbolitza l'equilibri de «Cultura i esport» amb una medalla dels Jocs i una columna jònica, el text inspirador diu: «No és fruit de l'atzar aquesta unió ja en el món clàssic, entre l'esport i els escriptors i els artistes i d'aquesta unió en va seguir que les institucions olímpiques van tenir» (escrit a *Memòries Olímpiques*, 1931). El tema «Igualtat» el resol amb tres esportistes de races diferents i perfils igualment clàssics, presidits per la torxa. El text que inspirà l'artista és: «Des del punt de vista ètnic, no hi ha cap diferència. L'esport és unió de totes les races» (de les mateixes *Memòries Olímpiques* de Coubertin). Finalment la «Bandera universal» és, exactament això, la bandera olímpica que envolta tots els països de la terra i, com va escriure el fundador de l'olimpisme modern, «La bandera olímpica, que uneix els colors de

«Honor», un altre dels olis encomanats pel Comitè Olímpic Internacional.

totes les nacions, simbolitza les cinc parts del món unides per l'esport» (Inauguració dels Jocs d'Amsterdam de 1928).

Certament la seu del COI és un dels indrets privilegiats del cantó de Vaud. A la riba del llac, és una estructura especialment respectuosa amb aquell escenari, digne dels millors calendaris suïssos. Aquest escenari, era també un repte afegit a l'encàrrec rebut per Xavier Carbonell. Des dels colors que havien de dominar les seves obres al contingut dels missatges, entenedors i clars per a un públic diferent en els seus orígens, però unit (almenys hauria d'ésser-ho) per l'esperit olímpic.

Envoltat per aquesta realitat, i una vegada Xavier Carbonell acceptà l'encàrrec, es va posar a treballar com sempre i on sempre, és a dir, des de la Garrotxa, des d'Olot. És des de la capital d'aquesta comarca que ha realitzat pràcticament la totalitat de la seva obra que avui s'escampa arreu del món. En el seu estudi, envoltat d'un seguit d'objectes singulars, una

magnífica col·lecció de rellotges de butxaca, d'instruments musicals antics, de barrets i gorres, de peces de vidre i ceràmica, sembla que Carbonell necessiti d'aquest entorn amable i tranquil mentre la seva obra es va creant amb una dinàmica constant.

Aquest conjunt de vuit olis per al COI tindran una projecció mediàtica evident. E's actes i reunions d'aquest organisme es fan ja envoltats de l'obra de Carbonell. Una obra feta a les nostres comarques i que ha esdevingut una exposició permanent de l'art gironí més universal, mentre el seu autor manté el seu estil humà més senzill i cordial, malgrat aquesta realitat global de la seva obra. Una creació que, com escriu Joan Antoni Samaranch, «ha sabut traduir l'ideal olímpic, per mitjà d'un seguit de símbols i un equilibri i serenitat propis del seu estil i de la seva harmonia de colors». Esperem que el mateix COI ho sàpiga fer.

J. VÍCTOR GAY

L'artista pinta l'oli «Solidaritat» al seu taller olotí.

